

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

13 maart 2002

WETSVOORSTEL
tot oprichting bij het Ministerie van
Financiën van een begrotingsfonds
voor alimentatievorderingen

AMENDEMENTEN

Nr. 74 VAN DE HEER **VERHERSTRAETEN** EN
MEVROUW **PIETERS**

Art. 2

Punt a) vervangen als volgt :

«a) uitkeringen tot onderhoud :

1. de uitkeringen tot levensonderhoud aan de kinderen die hun grondslag vinden in de artikelen 203, 203bis, 336 en 364 van het Burgerlijk Wetboek en toegekend zijn bij een uitvoerbare rechterlijke beslissing of bij een overeenkomst als bedoeld in artikel 1288, 3°, van het Gerechtelijk Wetboek, na de betekening ervan aan de onderhoudsplichtige respectievelijk vanaf de ingang van de proeftijd en na de echtscheiding;

2. de uitkeringen tussen echtgenoten die hun grondslag vinden in de artikelen 301, 307, 307bis en 308 van het Burgerlijk Wetboek en toegekend zijn bij een uit-

Voorgaande documenten :

Doc 50 **1627/ (2001/2002) :**

001 : Wetsvoorstel van de dames Herzet, Coenen, Burgeon, de heer Verherstraeten, mevrouw Grauwels, de heer J.-J. Viseur en de dames De Meyer, Moerman, Van Weert en Cahay-André.

002 tot 005 : Amendementen.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

13 mars 2002

PROPOSITION DE LOI
créant un Fonds budgétaire des
créances alimentaires au sein du
Ministère des Finances

AMENDEMENTS

N° 74 DE M. **VERHERSTRAETEN** ET MME **PIETERS**

Art. 2

Remplacer le littera a par le texte suivant :

« a) créances alimentaires :

1. les pensions alimentaires dues aux enfants en vertu des articles 203, 203bis, 336 et 364 du Code civil et accordées en vertu d'une décision judiciaire exécutoire ou d'une convention visée à l'article 1288, 3°, du Code judiciaire, après sa signification au débiteur d'aliments, respectivement après le début des épreuves et après le divorce ;

2. les pensions dues entre époux en vertu des articles 301, 307, 307bis et 308 du Code civil et accordées en vertu d'une décision judiciaire exécutoire ou

Documents précédents :

Doc 50 **1627/ (2001/2002) :**

001 : Proposition de loi de Mmes Herzet, Coenen, Burgeon, M. Verherstraeten, Mme Grauwels, M. J.-J. Viseur et Mmes De Meyer, Moerman, Van Weert et Cahay-André.

002 à 005 : Amendements.

voerbare rechterlijke beslissing of bij een overeenkomst als bedoeld in artikel 1288, 4°, van het Gerechtelijk Wetboek, na de betekening ervan aan de onderhoudsplichtige respectievelijk vanaf de ingang van de proeftijd en na de echtscheiding;».

VERANTWOORDING

Door het voorgestelde artikel 2 kunnen er enkel voorschotten worden uitbetaald aan de onderhoudsgerechtigde ná de overschrijving in de registers van de burgerlijke stand van de gerechtelijke beslissing van echtscheiding of de scheiding van tafel en bed door onderlinge toestemming.

Ook tijdens de echtscheidingsprocedure stelt zich evenwel het probleem van de niet-betaling van een onderhoudsuitkering. Onderhoudsuitkeringen die zijn toegekend op grond van artikel 223 van het Burgerlijk Wetboek (voorlopige maatregelen), artikel 1280 van het Gerechtelijk Wetboek (voorlopige maatregelen in kort geding) of artikel 1288, 4°, inzake de proeftijd, dienen ook in aanmerking te komen voor een tussenkomst in voorschotten.

Nr. 75 VAN DE HEER VERHERSTRAETEN EN MEVROUW PIETERS

Art. 4

Dit artikel vervangen als volgt :

«Art. 4. — Het Fonds beschikt over financiële middelen die afkomstig zijn van dotaties, giften, legaten, verhogingen die worden verricht krachtens artikel 17 en intresten op de teruggevorderde bedragen».

VERANTWOORDING

a) Er dient geen melding te gemaakt worden van het voorgestelde artikel 12.

Immers, mede gelet op het feit dat het wetsvoorstel in een beperking voorziet van het uit te keren voorschot (maximum van 200 EUR), is het niet verantwoord aan de onderhoudsgerechtigden nog een inlevering op te leggen van het toegekende voorschot op een onderhoudsuitkering.

b) Het Fonds zal niet beschikken over de teruggevorderde bedragen zelf, aangezien deze aan de onderhoudsgerechtigde zullen worden overgemaakt. Het zal wel kunnen beschikken over de wettelijke intresten, op deze bedragen.

d'une convention visée à l'article 1288, 3°, du Code judiciaire, après sa signification au débiteur d'aliments respectivement après le début des épreuves et après le divorce ; ».

JUSTIFICATION

En vertu de l'article 12 proposé, les avances ne peuvent être payées au créancier d'aliments qu'après la transcription dans les registres de l'état civil de la décision judiciaire prononçant le divorce ou la séparation de corps par consentement mutuel.

Le problème du non-paiement d'une pension alimentaire se pose toutefois également pendant la procédure de divorce. Les pensions alimentaires accordées en vertu de l'article 223 du Code civil (mesures provisoires urgentes), de l'article 1258 du Code judiciaire (mesures provisoires), de l'article 1280, 4°, du Code judiciaire relatif aux épreuves, doivent également être prises en considération pour le versement d'avances.

N° 75 DE M. VERHERSTRAETEN ET MME PIETERS

Art. 4

Remplacer cet article par la disposition suivante:

«Art. 4. — Le Fonds dispose de moyens financiers provenant de dotations, de dons, de legs, des majorations appliquées en vertu de l'article 17 et des intérêts sur les sommes recouvrées».

JUSTIFICATION

a) Il n'est pas nécessaire de mentionner l'article 12 proposé.

En effet, eu égard entre autres au fait que la proposition de loi prévoit une limitation de l'avance qui sera versée (200 EUR au maximum), il n'est pas justifié d'encre encore imposer au créancier d'aliments une retenue sur l'avance allouée sur sa pension alimentaire.

b) Le Fonds ne disposera pas des montants recouverts, puisqu'ils seront versés aux créanciers d'aliments. Il pourra cependant disposer des intérêts légaux produits par ces montants.

Nr. 76 VAN DE HEER **VERHERSTRAETEN** EN MEVROUW **PIETERS**
(Subamendement op amendement nr. 14, DOC 50 1627/003)

Art. 7

Het voorgestelde artikel 7 wijzigen als volgt :

A) In het eerste lid, eerste en tweede zin, telkens de woorden «of gemeentedienst» schrappen;

B) Het derde lid vervangen als volgt :

«Het OCMW stuurt onmiddellijk een afschrift van zijn beslissing naar de onderhoudsgerechtigde, de onderhoudsplichtige en het Fonds.»;

C) In het laatste lid, de woorden «of de gemeentedienst» schrappen.

VERANTWOORDING

Zie amendement nr. 85.

Nr. 77 VAN DE HEER **VERHERSTRAETEN** EN MEVROUW **PIETERS**

Art. 10

De woorden «aan de gemeentelijke dienst of» schrappen.

VERANTWOORDING

Zie amendement nr. 85.

Nr. 78 VAN DE HEER **VERHERSTRAETEN** EN MEVROUW **PIETERS**
(Subamendement op amendement nr. 15, DOC 50 1627/003)

Art. 11

Dit artikel wijzigen als volgt :

a) De woorden «of de gemeentedienst» telkens schrappen;

b) In het eerste lid, tussen de woorden «het OCMW» en «beroep aantekenen» de woorden «binnen 30 dagen na de kennisgeving van de beslissing» invoegen;

N° 76 DE M. **VERHERSTRAETEN** ET MME **PIETERS**
(Sous-amendement à l'amendement n° 14, DOC 50 1627/003)

Art. 7

Modifier l'article 7 proposé comme suit :

A) aux alinéas 1er et 2, supprimer chaque fois les mots «ou le service communal»;

B) remplacer l'alinéa 3 par l'alinéa suivant :

«Le CPAS envoie immédiatement une copie de sa décision au créancier et au débiteur de la créance alimentaire ainsi qu'au Fonds»;

C) au dernier alinéa supprimer les mots «ou le service communal.».

JUSTIFICATION

Cf. l'amendement n° 85

N° 77 DE M. **VERHERSTRAETEN** ET MME **PIETERS**

Art. 10

Supprimer les mots «au service communal ou».

JUSTIFICATION

Cf. l'amendement n° 85.

N° 78 DE M. **VERHERSTRAETEN** ET MME **PIETERS**
(Sous-amendement à l'amendement n° 15, DOC 50 1627/003)

Art. 11

Dans l'article 11 proposé, apporter les modifications suivantes :

a) supprimer chaque fois les mots « du (le) service communal » ;

b) à l'alinéa 1er, entre les mots «auprès du Fonds» et les mots « lorsqu'une décision », insérer les mots « ,dans les trente jours de la notification de la décision, » ;

c) In het tweede lid, tussen de woorden «genomen beslissing» en «beroep aantekenen» de woorden «binnen 30 dagen na de kennisgeving van de beslissing» invoegen.

VERANTWOORDING

a) zie amendement nr. 85

b) Een beroepstermijn van 30 dagen is redelijk en verdragingsmanoeuvres van de onderhoudsplichtige - bijvoorbeeld door het ten onrechte aantekenen van beroep dat als enig opzet heeft een betaling zo lang mogelijk uit te stellen - dienen zo veel mogelijk te worden ingeperkt.

Nr. 79 VAN DE HEER **VERHERSTRAETEN** EN MEVROUW **PIETERS**

Art. 16

Tussen de woorden «niet-betaling» en «wordt de onderhoudsplichtige, de woorden «binnen veertien dagen na de kennisgeving van de aanvaarding van de aanvraag» invoegen.

VERANTWOORDING

Als de onderhoudsplichtige in gebreke blijft de onderhoudsuitkering te betalen moet er worden opgetreden binnen een kort tijdsbestek, te meer gezien hij nogmaals aan deze betalingsplicht werd herinnerd bij de kennisgeving van de beslissing van het OCMW.

Nr. 80 VAN DE HEER **VERHERSTRAETEN** EN MEVROUW **PIETERS**

Art. 18

Dit artikel wijzigen als volgt :

a) De woorden «de vonnissen» vervangen door de woorden «de gerechtelijke beslissingen»;

b) Tussen de woorden «artikel 1288, 3°,» en de woorden «van het Gerechtelijk Wetboek» de woorden «en 1288, 4°,»invoegen.

VERANTWOORDING

De verplichting tot betaling van een onderhoudsuitkering kan ook bij arrest worden opgelegd.

De uitkering tussen de echtgenoten dient ook te worden opgenomen.

c) à l'alinéa 2, entre les mots « auprès du Fonds » et les mots « dans le cas », insérer les mots « ,dans les trente jours de la notification de la décision, ».

JUSTIFICATION

a) voir l'amendement n° 85 ;

b) Il est proposé de prévoir un délai d'appel de trente jours, qui est raisonnable, afin de limiter autant que possible les manœuvres dilatoires du débiteur d'aliments, consistant par exemple dans l'introduction abusive d'un recours dont le seul but est de différer le paiement le plus longtemps possible.

N° 79 DE M. **VERHERSTRAETEN** ET MME **PIETERS**

Art. 16

Entre les mots «de non-paiement» et les mots «, le débiteur», insérer les mots «dans les quatorze jours de la notification de l'acceptation de la demande».

JUSTIFICATION

Il faut intervenir rapidement si le débiteur d'aliments ne paie pas la pension alimentaire, d'autant que cette obligation de paiement lui a été de nouveau rappelée par la notification de la décision du CPAS.

N° 80 DE M. **VERHERSTRAETEN** ET MME **PIETERS**

Art. 18

Apporter les modifications suivantes :

a) remplacer les mots « les jugements » par les mots « les décisions judiciaires ».

b) remplacer les mots « à l'article 1288, 3°, » par les mots « aux articles 1288, 3°, et 1288, 4°,».

JUSTIFICATION

L'obligation de payer une pension alimentaire peut également être imposée par un arrêt.

La pension à payer par un époux à l'autre doit également être visée.

Nr. 81 VAN DE HEER VERHERSTRAETEN EN MEVROUW PIETERS

Art. 20

Dit artikel wijzigen als volgt :

a) De woorden «de gemeentelijke dienst of» **schrappen;**

b) Dit artikel aanvullen als volgt :

«met een gevangenisstraf van 8 dagen tot 6 maanden en met een geldboete van 50 EUR tot 500 EUR of met één van deze straffen alleen».

VERANTWOORDING

a) zie amendement nr. 85

b) er dient een strafmaat te worden bepaald.

Nr. 82 VAN DE HEER VERHERSTRAETEN EN MEVROUW PIETERS

Art. 21

Dit artikel vervangen als volgt :

«Art. 21. — Wanneer blijkt dat het OCMW ten onrechte voorschotten aan de onderhoudsgerechtigde heeft betaald, zal het de onderhoudsgerechtigde aangerekend in gebreke stellen om deze bedragen terug te storten, vermeerderd met administratieve kosten en de invorderingskosten waartoe de uitvoeringsmaatregelen tegen de onderhoudsplichtige aanleiding hebben gegeven. Het Fonds wordt hiervan in kennis gesteld. De ingebrekestelling bevat artikel 23 van deze wet. Vanaf de dag van de ingebrekestelling zijn er intresten verschuldigd aan de wettelijke rentevoet.».

VERANTWOORDING

Een ingebrekestelling is aangewezen wanneer de onderhoudsgerechtigde het voorgestelde artikel 20 schendt en er dienen intresten te worden aangerekend vanaf deze datum.

N° 81 DE M. VERHERSTRAETEN ET MME PIETERS

Art. 20

Apporter les modifications suivantes :

A) Supprimer les mots « le service de la commune ou ».

B) Remplacer les mots «est passible de sanctions» par les mots :

«est passible d'un emprisonnement de 8 jours à 6 mois et d'une amende de cinquante euros à cinq cents euros ou d'une de ces peines seulement ».

JUSTIFICATION

a) voir amendement n° 85

b) il convient de fixer le quantum de la peine.

N° 82 DE M. VERHERSTRAETEN ET MME PIETERS

Art. 21

Remplacer cet article par la disposition suivante :

«Art.21. — S'il s'avère que le CPAS a indûment versé des avances au créancier d'aliments, il met celui-ci en demeure, par pli recommandé, de rembourser ces montants, majorés des frais administratifs et des frais de recouvrement auxquels les mesures d'exécution à l'encontre du débiteur d'aliments ont donné lieu. Le Fonds en est informé. La mise en demeure contient l'article 23 de la présente loi. Des intérêts sont dus au taux légal à compter du jour de la mise en demeure.».

JUSTIFICATION

Une mise en demeure est souhaitable lorsque le créancier d'aliments enfreint l'article 20 proposé, et des intérêts doivent être imputés à partir de cette date.

Nr. 83 VAN DE HEER **VERHERSTRAETEN** EN
MEVROUW **PIETERS**

Hoofdstuk IV

Het opschrift van dit hoofdstuk vervangen als volgt :

«De tussenkomst van het OCMW en het Fonds voor alimentatievorderingen».

VERANTWOORDING

Het OCMW gaat over tot de uitbetaling van de tegemoetkoming en wordt nadien betaald door het Fonds.

Nr. 84 VAN DE HEER **VERHERSTRAETEN** EN
MEVROUW **PIETERS**

(Subamendement op amendement nr. 12, DOC 1627/003)

Art. 5

In de voorgestelde tekst, tussen de woorden «op het moment van de» en het woord «aanvraag», het woord «eerste» invoegen.

VERANTWOORDING

Wanneer de onderhoudsgerechtigde na verloop van één jaar een nieuwe aanvraag indient, dienen niet eerst nog eens twee onbetaalde termijnen open te staan opdat deze nieuwe aanvraag rechtsgeldig zou kunnen worden ingediend.

Nr. 85 VAN DE HEER **VERHERSTRAETEN** EN
MEVROUW **PIETERS**

Art. 6

Dit artikel wijzigen als volgt :

- a) De woorden «of bij een dienst» schrappen;**
- b) Het punt 4° vervangen als volgt :**

«4° de titel van de vordering.».

N° 83 DE M. **VERHERSTRAETEN** ET MME **PIETERS**

Chapitre IV (intitulé)

Remplacer l'intitulé par l'intitulé suivant :

« L'intervention du CPAS et du Fonds des créances alimentaires ».

JUSTIFICATION

Le CPAS procède au paiement de l'intervention et le Fonds le rembourse par après.

N° 84 DE M. **VERHERSTRAETEN** ET MME **PIETERS**

(Sous-amendement à l'amendement n° 12, DOC 50 1627/003)

Art. 5

Dans le texte proposé, entre les mots « au moment de la » et le mot « demande », insérer le mot « première ».

JUSTIFICATION

Lorsque le créancier d'aliments introduit une nouvelle demande après un an, il n'est plus nécessaire que deux termes mensuels soient restés impayés pour qu'elle puisse être introduite valablement.

N°85 DE M. **VERHERSTRAETEN** ET MME **PIETERS**

Art. 6

Apporter les modifications suivantes :

- a) supprimer les mots «ou d'un service»;**
- b) dans le texte néerlandais, remplacer le point 4 par le texte suivant :**

«4° de titel van de vordering.».

VERANTWOORDING

a) De OCMW's beschikken over specifiek en gekwalificeerd personeel om dergelijke aanvraag te behandelen. Zij hebben bijzondere wetsregels (beroepsgeheim en besloten vergadering) die waarborgen vormen voor doeltreffend dossierbeheer. Bovendien beschikken ze over ervaring in deze materie aangezien ze momenteel reeds tussenkomen in het kader van het systeem van de voorschotten op onderhoudsgeld, zoals thans georganiseerd door de organieke OCMW-wet.

Zo de OCMW's de voorschootaanvragen behandelen, zou dat bevestigen dat ze hun diensten aanbieden aan alle burgers en niet enkel aan kansarmen.

Bovendien voorkomt dit dat de onderhoudsgerechtigde, ingevolge bevoegdheidsverdelingen, zijn situatie aan verschillende diensten moet uitleggen.

b) Voorschotten op onderhoudsgelden kunnen slechts worden toegekend op grond van een uitvoerbare titel die dit recht op een onderhoudsuitkering erkent, namelijk een uitvoerbaar voorlopig of eindvonnis of een overeenkomst zoals bepaald in het voorgestelde artikel 2, a).

Nr. 86 VAN DE HEER **VERHERSTRAETEN** EN MEVROUW **PIETERS**
(Subamendement op amendement nr. 18, DOC 50 1627/003)

Art. 22

Dit artikel aanvullen als volgt :

«binnen 30 dagen na de kennisgeving».

VERANTWOORDING

Er dient een termijn voor de beroepsaantekening te worden bepaald.

Nr. 87 VAN DE HEER **VERHERSTRAETEN** EN MEVROUW **PIETERS**

Art. 23

Tussen de woorden «niet-betaling» en de woorden «kan de administratie», de woorden «binnen 30 dagen na de ingebrekestelling» invoegen.

VERANTWOORDING

Er dient een termijn te worden bepaald na verloop van welke er uitvoeringsmaatregelen kunnen worden genomen.

Servais **VERHERSTRAETEN** (CD&V)
Trees **PIETERS** (CD&V)

JUSTIFICATION

a) Les CPAS disposent du personnel spécifique et qualifié pour traiter une telle demande. Ils sont soumis à des règles légales (secret professionnel et huis clos) qui garantissent une gestion efficace du dossier. De surcroît, ils sont expérimentés en la matière, puisque ce sont déjà eux qui interviennent pour l'instant dans le cadre du système d'avances sur les pensions alimentaires qui est organisé à l'heure actuelle par la loi organique des CPAS.

Si les CPAS traitent les demandes d'avances, confirmation sera donnée du fait qu'ils offrent leurs services à tous les citoyens, et pas seulement aux plus défavorisés.

En outre, le créancier alimentaire ne devra pas exposer sa situation à différents services en raison de la répartition des compétences.

b) Les avances sur les pensions alimentaires ne peuvent être allouées que sur la base d'un titre exécutoire attestant le droit à une pension alimentaire, c'est-à-dire sur la base d'un jugement exécutoire provisoire ou définitif ou d'une convention visée à l'article 2, a).

N° 86 DE M. **VERHERSTRAETEN** ET MME **PIETERS**

Art. 22

Compléter l'article 22 proposé par les mots :

« dans les trente jours de la notification de ladite décision ».

JUSTIFICATION

Il y a lieu de prévoir un délai pour la formation d'un recours.

N° 87 DE M. **VERHERSTRAETEN** ET MME **PIETERS**

Art. 23

Entre le mot « non-paiement, » et les mots « l'administration », insérer les mots « dans les trente jours suivant la mise en demeure ».

JUSTIFICATION

Il faut fixer un délai à l'expiration duquel des mesures d'exécution peuvent être prises.

Nr. 88 VAN DE HEER **VAN WEDDINGEN c.s.**

Art. 19

Dat artikel weglaten.

VERANTWOORDING

De in het Gerechtelijk Wetboek bepaalde beperkingen inzake de overdracht en de inbeslagneming mogen niet worden afgeschaft.

Het is immers van belang een evenwicht te vinden tussen de onderhoudsplichtige en de onderhoudsgerechtigde, onder meer door een ondergrens vast te stellen waaronder een beslaglegging onmogelijk is, zowel voor het bestaansminimum (of toekomstig leefloon) als voor alle soorten van inkomsten.

Het wetsontwerp betreffende het recht op maatschappelijke integratie beoogt een verhoogd leefloon in het leven te roepen ten behoeve van de personen die alimentatieplichtig zijn. Dat aspect zal worden tenietgedaan indien geen oplossing wordt gevonden voor de kwestie van de vaststelling van een ondergrens voor de onbeslagbaarheid van de inkomsten.

N° 88 DE M. **VAN WEDDINGEN ET CONSORTS**

Art. 19

Supprimer cet article.

JUSTIFICATION

Il n'y a pas lieu de supprimer les limites de cession et de saisie telles que fixées par le Code judiciaire.

En effet, il est important de trouver un équilibre entre le débiteur d'aliments et le créancier alimentaire en fixant notamment une limite en dessous de laquelle il est impossible d'appliquer une saisie tant pour le minimex (ou futur revenu d'intégration) que pour tous les types de revenus.

Le projet de loi concernant le droit à l'intégration sociale tente de créer un revenu d'intégration majoré en faveur des personnes redevables d'une pension alimentaire, ce volet sera réduit à néant si on ne règle pas la question de l'insaisissabilité des revenus à concurrence d'un plafond.

Eric VAN WEDDINGEN (PRL-FDF-MCC)

Fientje MOERMAN (VLD)

Jacqueline HERZET (PRL FDF MC)

Magda DE MEYER (SP.A)

Léon CAMPSTEIN (PS)

Marie-Thérèse COENEN (ECOLO/AGALEV)

Jef TAVERNIER (AGALEV/ECOLO)